

# MONUMENT TILL MINNE AV ERIK DAHLBERGH

ERIK DAHLBERGH ÄR EN STARK SYMBOL FÖR SVERIGES STORMAKTSTID. HAN HADE MÅNGA OMVÄXLANDE UPPDRAG FÖR KUNG OCH FOSTERLAND. PERIODVIS VISTADES HAN I NYKVARN DÄR HAN OCKSÅ ÄR BEGRAVD.

**ERIK DAHLBERGH FÖDDES** den 10 oktober 1625 och blev tidigt föräldralös, men fick tack vare släktingar och vänner en bra utbildning. När han var 15 började han arbeta för svenska staten och kungarna Karl X Gustaf, Karl XI och Karl XII. Överstelöjtnant, generalkvartermästare, landshövding, greve, arkitekt och tecknare är några av de titlar han fick.

År 1666 gifte han sig med Maria Eleonora Drakenhielm. De fick åtta barn, men bara två överlevde honom.

På kungligt uppdrag deltog Erik i alla svenska militära insatser i Europa, från 30-åriga kriget till det stora nordiska kriget. Han planerade belägringar, studerade fiendens befästningar, stakade ut skansar (försvarsverk) och bestämde marschvägar.

De sista åren av yrkeslivet var han generalguvernör för den svenska provinsen Livland, i dag delar av Estland och Lettland.

Erik fick arkitektutbildning i Italien, Tyskland och Frankrike och ritade flera kända byggnader och försvarsanläggningar i Sverige. Trots sin imponerande karriär är Erik ändå mest känd för sina 350 teckningar, samlade i verket

”Suecia antiqua et hodierna” (”Det forna och nuvarande Sverige”).

Efter att länge ha önskat gå i pension befriades han 1702 från sin tjänst i Livland. Han dog i Stockholm den 16 januari 1703.

## ERIK DAHLBERGH OCH NYKVARN

Eriks svärfar var generaltullförvaltaren Wilhelm Drakenhielm som byggde säteriet Hanstavik i östra Nykvarn. När Erik och Maria Eleonora gifte sig fick de ta över Ströpsta gård från Wilhelm, som låg knappt en kilometer härifrån. Gården finns inte kvar längre, men namnet Ströpsta används fortfarande.

Erik övervakade byggandet av säteriet Stensättra, nära Mälaren. Han formgav också gravkoret i Turinge kyrka, ett av barockens mer framträdande monument i Sverige. I kryptan under är han själv begravd tillsammans med Maria Eleonora, två söner och en stor del av släkten.

Det här monumentet restes till 300-årsminnet av Eriks födelse.

Det är vänt i riktning mot den plats där Ströpsta gård låg. Medaljongen med hans profil utformades av skulptören John Färngren. ■



PORTRÄTT AV Erik Dahlbergh, målat av David Klöcker Ehrenstrahl.



STRÖPSTA GÅRD med trädgård. I övre delen syns Turingeån. Från en karta gjord 1694.



ERIK DAHLBERGHS GRAVKOR i Turinge kyrka. Ur Suecia antiqua et hodierna.